

Selvitys jätehuoltomääräysten muuttamisesta 2024 ja muutosten perustelut

Olenneisimmat muutosehdotukset

Seuraavassa on kuvattu vaikutuksiltaan olennaisimmat määräysluonnoksessa olevat muutokset nykyisin voimassa oleviin määräyksiin verrattuna pykäläkohtaisesti:

Kiinteistökohtaiset jäteastiat, 6 §

Määräykseen esitetään lisäystä, jonka mukaan LSJH toimittaa kiinteistöille kunnan järjestämässä jätteenkuljetuksessa käytettävät uudet käsin siirrettävissä olevat 140 – 660 l jäteastiat.

Nykyisin suurin osa kiinteistöjen käsin siirrettävistä jäteastioista on kiinteistönhaltijoiden omistamia. Määräyksen mukaisesti LSJH:n jäteastiat otettaisiin käyttöön viimeistään siinä vaiheessa kuin kiinteistönhaltijan oma astia poistuu käytöstä. Vuokra-astioiden vaihdolle määrätään vuoden siirtymäaika.

Muiden kuin käsin siirrettävien pinta-astioiden kohdalla ei tapahdu muutosta. Niiden hankinnasta vastaa edelleen kiinteistönhaltija.

Perustelut:

Kun jäteastia kuuluu osaksi LSJH:n jätehuoltopalvelua, käytettävät astiat ovat määräysten mukaisia, ehjiä ja käyttökelpoisia ja turvallisia myös tyhjentäjälle. Lisäksi LSJH:n astioiden käyttö mahdollistaa joustavan astioiden vaihtamisen keräysjärjestelmien mahdollisesti muuttuessa tai kun kiinteistöllä tarvitaan aiempaa pienempää tai suurempaa astiaa. Erityisesti taloyhtiöissä jäteastioita käyttävä asukasjoukko voi muuttua useinkin, jolloin eri jätelajeille on tarpeen tarkistaa sopivan kokoiset jäteastiat. Sopivankokoisten ja järjestelmään sopivien astioiden käyttö parantaa myös kuljetuksen tehokkuutta.

Asumisessa syntyvien jätteiden erilliskeräysvelvoitteet, 15 §

Vähintään 10 000 asukkaan taajamassa biojäte on kerättävä erikseen kaikilta asuinhuoneistoilta. Alue, jota velvoite koskee, määritellään Suomen Ympäristökeskuksen ylläpitämän ykr-taajamarajauksen mukaan. Luonnoksessa ehdotetaan, että velvoitealueesta voitaisiin rajata pois yksittäisiä ykr-ruutuja, jotka yltyvät paikkoihin, joihin ei ole kulkua taajamasta. Tällaisia ovat esimerkiksi kapean merensalmen ylittävä laskennallinen taajama-alue, jossa ykr-ruutu yltyy vastarannalle, joka on olosuhteiltaan haja-asutusalue.

Perustelut

Muutoksen perusteena on jätelain 15 §:n ehto 2, jonka mukaan poikkeaminen erilliskeräysvelvoitteesta on mahdollista, jos erilliskeräys ei johda parhaaseen mahdolliseen kokonaistulokseen, kun otetaan huomioon jätteen jätehuollon kokonaisvaikutukset ympäristöön. Ympäristön kuormitus, joka aiheutuisi biojätteen noutamisesta yksittäisiltä kiinteistöiltä pitkän ajomatkan takaa, voidaan katsoa heikentävän erilliskeräyksen lopputulosta siinä määrin, että jätelain 15 §:n mukainen poikkeaminen erilliskeräysvelvoitteesta on perusteltua.

Asuinhuoneiston etäisyys yhteisestä biojätekompostorista, 17 §

Jätelain 41 a §:n mukaan jätteen haltija voi luovuttaa biojätteen, saostus- ja umpisäiliölietteen tai siihen rinnastettavan muun jätteen käsiteltäväksi naapurikiinteistöllä tai muulla lä-

hellä sijaitsevalla kiinteistöllä, jos omatoiminen tai yhteinen käsittely on pienimuotoista ja käsittely on hyväksytty kunnan jätehuolto- tai ympäristönsuojelumääräyksissä.

Voimassa olevien jätehuoltomääräysten 17 §:n 3. momentissa on jo hyväksytty useamman asuinhuoneiston yhteisen biojätteen kompostorin ja puutarhajätteen kompostin käyttö. Luonnoksen mukaisesti määräyskohtaa muutettaisiin siten, että yhteistä kompostoria voisi käyttää enintään viisi asuinhuoneistoa ja lisäämällä metrimääräinen vaatimus sille, millaisen etäisyyden päässä olevaan yhteiseen kompostoriin jätteet voidaan luovuttaa kompostoitavaksi. Esitetty yhden kilometrin etäisyysvaatimus vastaa vaatimusta, joka on määräysten 7 §:ssä asetettu kiinteistöjen yhteiselle jäteastialle.

Perustelut:

Yhteisen biojätekompostorin käyttö on rajoitettu koskemaan enintään viittä asuinhuoneistoa, jotta kiinteistöllä tapahtuva käsittely säilyy jätelaissa tarkoitetulla tavalla pienimuotoisena ja hallittuna.

Jätelain mukaisesti jätteen voi luovuttaa käsiteltäväksi naapurikiinteistöllä tai muulla lähellä sijaitsevalla kiinteistöllä. Uusitulla määräyksellä täsmennetään tätä vaatimusta asettamalla sille tarkka metrimääräinen raja. Tarkka etäisyysvaatimus ohjaa pitämään kompostorit riittävän vaivattomasti käytettävänä ja helpottaa myös jätehuollon valvontaa.

Jätteiden nouto ja kuormaaminen, 31 §

Jätteiden kuormausaikoja ehdotetaan laajennettavan. Kuormaus voitaisiin ehdotetun mukaan aloittaa arkisin klo 5 aiemmin klo 6 sijaan. Viikoilla, joilla on arkipyhä, lauantain kuormausaika pidennettäisiin klo 22:een aiemmin klo 18 sijaan.

Perustelut:

Erilliskeräysvelvoitteiden muutoksen myötä tyhjennettävien jäteastioiden määrä on noussut. Muutoksen on tarkoitus varmistaa, että tarvittavat tyhjennykset ehditään tehdä kaikissa olosuhteissa mahdollisimman hyvin. Samalla on huomioitava asukkaiden viihtyvyys ja liikenneturvallisuus.

Saostus- ja umpisäiliölietteiden omatoiminen kompostointi, 40 §

Lietteiden omatoimista kompostointia koskevaa määräyskohtaa esitetään muutettavaksi siten, että oikeus pienpuhdistamon lietesäiliöiden omatoimiseen tyhjentämiseen ja lietteen kompostointiin olisi olemassa riippumatta siitä, käsitelläänkö puhdistamossa käymäläjätevesiä vai pelkästään harmaita jätevesiä.

Lisäksi määräystä muutettaisiin siten, että myös harmaiden jätevesien saostussäiliöistä lietteen voisi poistaa ja kompostoida, mikäli liete erotellaan jätevedestä ja/tai kuivataan itse tarkoitukseen suunnitellulla laitteistolla siten, että se soveltuu kiinteistöllä kompostoitavaksi.

Perustelut:

Muutoksen tarkoituksena on mahdollistaa sellaisten uusien lietteenkäsittelylaitteistojen ja -menetelmien käyttö, joilla harmaiden vesien saostussäiliöön johdetusta jätevedestä on mahdollista omatoimisesti erotella ja poistaa kiinteämpi lieteosuus kompostoitavaksi ja vähentää siten lietteen kuljetustarvetta.

Samalla määräyskohdasta poistettaisiin vaikeasti valvottavissa oleva omatoimisesti käsiteltävän saostussäiliölietteen enimmäismäärä vuodessa. Koska määräyksen mukaan sallittua olisi vain omassa käytössä olevan yhden asuinhuoneiston pienpuhdistamon tai harmaiden jätevesien saostussäiliön lietteen kompostointi siihen suunniteltuja laitteistoja käyttäen, voidaan käsittelyä pitää jätelain tarkoittamalla tavalla pienimuotoisena.

Muut muutokset

- Pykälän 1 listausta määräyskohdista, joita sovelletaan myös muilla kuin kunnan jätehuollon järjestämisvelvollisuuden piiriin kuuluvilla kiinteistöllä, on korjattu 36 §:n virheellisen pykälänumeron osalta ja tarkistettu muiden momenttien osalta.
- Pykälän 2 määritelmälistaukseen on lisätty tuottajayhteisön määrittely
- 9 §:n 1. momenttiin on lisätty sana "asumattomana", jolla täsmennetään sitä, että asuinkiinteistön osalta kuljetuksen keskeyttäminen edellyttää muun käyttämättömyyden ohella myös asumattomuutta. Pykälän 2. momenttiin on lisätty lisäksi vaatimus keskeytystä koskevan ilmoituksen tekemisestä vähintään kaksi viikkoa ennen keskeytyksen aloittamista, jotta jätteenkuljettajalla on aikaa reagoida ilmoitukseen ja tehdä tarvittavat muutokset ajojärjestelyihin.
- 16 §:n taulukossa sana yli on vaihdettu sanaan vähintään, kuten jäteasetuksessa on.
- 22 §:ssä oleva jätteen maanrakentamisessa hyödyntämistä koskeva ilmoitusvelvollisuus poistetaan. Kyse on hyvin pienistä jätemääristä ja valvontaviranomaiset ovat pitäneet niitä koskevia ilmoituksia tarpeettomina.
- 23 §:ssä kunnan järjestämästä kiinteistöittäisestä kuljetuksesta on rajattu pois kompostoivan biojäteastian käyttö, koska biojätteen käsittelylaitoksen prosessiin ei tule laittaa multaa. Elinkeinotoiminnalle vastaavaa rajoitetta ei määrätä, sillä elinkeinotoiminnassa jätteen haltija vastaa jätehuoltonsa järjestämisestä itse.
- 26 §:ssä määrättyjä jäteastioiden vähimmäistyhjennysvälejä tarkistetaan lasin ja metallin jäteastioiden osalta, sillä lasi- ja metallijätteen kertymä saattaa olla hyvin vähäistä pienimmissä asuinrakennuksissa, joita erilliskeräysvelvoite koskee.
- 28 §:ään on lisätty vaatimus, jonka mukaan jäteauton on päästävä vähintään 8 metrin etäisyydelle jäteasioista, joita ei voida siirtää käsin. Lisäyksen tarkoituksena on varmistaa jäteauton pääsy riittävän lähelle tyhjennettäviä jäteasioita. Määräyksiä koskien lumen ja jään poistoa astioiden päältä ja keräyspaikalta on tarkennettu.
- 29 §:ään on lisätty vaatimus avainsäiliöiden sijoittamisesta 1-2 metrin korkeudelle, jotta säiliöt ovat kuljettajan ulottuvilla ja helposti ja turvallisesti saatavissa.
- 36 §:n sanamuotoa on tarkennettu siten, että määräyskohta kattaa selkeästi myös kunnan hallinto- ja palvelutoiminnan käytössä olevat lietesäiliöt.
- 37 §:ään on lisätty vaatimus, jonka mukaan kiinteistön lietteenkuljetuksen keskeyttämisestä on ilmoitettava vähintään kaksi viikkoa ennen seuraavaa suunniteltua tyhjennystä. Lisäys on tarpeen, jotta jätteenkuljettajalla on aikaa reagoida ilmoitukseen ja tehdä tarvittavat muutokset ajojärjestelyihin.
- Muilta osin muutokset ja täsmennykset koskevat määräysten kieliasun tarkistuksia, joilla on korjattu vähäisiä kirjoitusvirheitä ja parannettu määräysten luettavuutta muuttamatta määräysten sisältöä.